

Nieuwsbrief 35

november 2024

Inleiding

Vanuit RefSVO is een aantal actuele zaken te melden. Dit doen we door middel van deze nieuwsbrief.

Rond Hoogbegaafdheid wordt u door afzonderlijke nieuwsbrieven op de hoogte gebracht.

Neem voor vragen of opmerkingen gerust contact met ons op!

Bezoek- en postadres:
Copernicuslaan 30
6716 BM Ede

Online:
info@refsvo.nl
www.refsvo.nl

Agenda

- 28 januari 2025: Overleg over wijzigingen aanvragen TLV's
- 13 maart 2025: Netwerkbijeenkomst IB'ers en TL'ers VSO cl. 3, Geldermalsen
- 26 maart 2025: Symposium Hoogbegaafdheid, Gouda
- 27 mei 2025: Zorgcoördinatorenoverleg op Driestar-Wartburg, locatie Revius
- Oktober 2025: RefSVO-breed congres/symposium

Schoolondersteuningsprofiel en betrekken van leerlingen bij ondersteuning.

Per 1 augustus 2025 hoeft er geen schoolondersteuningsprofiel meer opgesteld te worden. Alle informatie over het ondersteuningsaanbod (de basisondersteuning en extra ondersteuning) moet vanaf het schooljaar 2025 -2026 een plaats krijgen in de schoolgids. Ouders en leerlingen hoeven zo deze informatie niet meer in een apart document op te zoeken. Belangrijk hierbij is, dat voordat deze informatie opgenomen wordt in de schoolgids, alle leerlingen bevroegd zijn op wat zij vinden van de ondersteuning die de school kan leveren.

Hoorrecht leerlingen bij opstellen ontwikkelingsperspectief

Leerlingen krijgen per 1 augustus 2025 hoorrecht over het ontwikkelingsperspectief. Alle leerlingen met een ontwikkelingsperspectief (OPP) moet gevraagd worden of zij willen praten over dat OPP, hun eigen ontwikkeling en de ondersteuning die zij nodig hebben. Leerlingen dienen te worden gehoord in alle fasen van het ontwikkelingsperspectief: opstellen, bijstellen, vaststellen en evalueren. Het argument is: leerlingen hebben vaak een goed beeld van wat ze nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen.

[Deze visual](#) geeft meer informatie over de bovenstaande twee alinea's.

Lectoraat Herbergzaam Onderwijs

In de bijlage bij deze nieuwsbrief vinden jullie de meest recente nieuwsbrief van het Lectoraat Herbergzaam Onderwijs. Vanuit het Reformatorisch Samenwerkingsverband (RefSVO) zit Leonard Both in de kenniskring van het lectoraat.

Ontwikkelingen Praktijkonderwijs

Op 30 augustus stuurde staatssecretaris Paul een brief aan de Tweede Kamer over de ontwikkelingen in het praktijkonderwijs. Met de invoering van het schooldiploma en de praktijkverklaringen voor pro-leerlingen, is de positie van het pro sterker geworden. Daarnaast werken scholen en het kabinet voortvarend aan het bevorderen van de basisvaardigheden van leerlingen in het pro. De afgelopen periode zijn er ook veel inspanningen geweest om de bekendheid van deze vorm van regulier vo te vergroten; deze worden verder voortgezet. De volledige kamerbrief is te vinden via [deze link](#).

Om- en afbouw jeugdzorg+ - instellingen

Soms doet de situatie zich voor dat een leerling, zonder of met beperkte inspraak van een school, geplaatst wordt op een zogenaamde residentiële instelling of jeugdzorg+-instelling. De jongere verblijft daar dan (tijdelijk) 24/7. Uiterlijk 2030 moeten deze instellingen afgebouwd of omgebouwd zijn. Het idee erachter is, dat jongeren dichterbij huis en kleinschaliger opgevangen worden. Veelal vindt geen afstemming plaats met de school van inschrijving, omdat de situatie te ingrijpend is. Mochten jullie te maken krijgen met een dergelijke situatie, willen jullie dan contact opnemen met ons? We bekijken dan of we alsnog iets kunnen betekenen voor deze jongere.

Overleg IB'ers en teamleiders VSO en overleg zorgcoördinatoren VO

Het eerstvolgende overleg voor de IB'ers en TL'ers van de VSO-scholen is op 13 maart 2025 op de gebruikelijke locatie: Gereformeerde Gemeente in Geldermalsen. Het eerstvolgende zorgcoördinatorenoverleg voor de VO-scholen is op 27 mei 2025 van 12.00-15.00 op locatie Revius van scholengroep Driestar-Wartburg.

Bericht vanuit Het Loket RefSVO

Overleg over wijzigingen aanvragen TLV's

Op dinsdag 28 januari 2025, van 10.00-12.00 met aansluitend lunch, organiseren we een bijeenkomst in verband met een aantal belangrijke wijzigingen in het aanvragen van TLV's. Via een datumprikker zijn alle scholen op de hoogte gesteld. Op basis van de reacties is de datum vastgesteld. Het overleg vindt

plaats op het kantoor RefSVO, Copernicuslaan 30 in Ede.

Parkeren kan op het terrein zelf of aan de overkant bij nummer 35.

Kort voorafgaand aan het overleg ontvangt u nog een uitnodiging met agenda.

Kwaliteitsbezoeken

Tussen januari en juni 2025 krijgen alle scholen een kwaliteitsbezoek vanuit RefSVO. Tijdens dit bezoek zullen o.a. actuele ontwikkelingen binnen de school en binnen RefSVO en het vorige rapport kwaliteitszorg aan de orde komen. Mede vanuit pijler 2 van het ondersteuningsplan RefSVO (Leren over grenzen heen) proberen we bij een bezoek aan een VO-school iemand vanuit het VSO cl. 3 mee te nemen. Andersom doen we dat ook.

Binnenkort worden de scholen benaderd voor het plannen van het bezoek.

RefSVO-breed symposium/congres

Het lag in de planning om eind van het cursusjaar 2024-2025 opnieuw een breed congres te organiseren vanuit RefSVO, zoals we ook gedaan hebben in april 2023 in Hardinxveld-Giessendam. Omdat we hoorden dat meerdere scholen in dit deel van het jaar ook één of meerdere studiedagen belegd hebben, zullen we dit congres verplaatsen naar begin cursusjaar 2025-2026. We stellen iedereen tijdig op de hoogte van de datum, zodat er in de planning voor het betreffende cursusjaar schoolbreed rekening mee gehouden kan worden.

Kwaliteit van de extra ondersteuning moet beter

De inspectie rapporteerde het volgende in de laatste Staat van het Onderwijs: De kwaliteit van de extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben is op veel scholen in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs onvoldoende. De uitvoering van de ondersteuning en de kwaliteit van de ontwikkelingsperspectieven (opp's) kennen tekortkomingen. Op schoolniveau is vaak onvoldoende zicht op de kwaliteit en de effecten van de ondersteuning. Meer is te vinden in het onderzoeksrapport. Ook is er voor elk van de 3 onderwijssectoren een factsheet gemaakt.

De RefSVO-scholen kunnen gebruik maken van het aanbod van RefSVO om ondersteuning te krijgen bij het maken van beleid rondom het opstellen van opp's. Hierover kan contact opgenomen worden met Heleen, via hvandenbos@refsvo.nl.

Mogelijk interessant

Het Steunpunt Passend Onderwijs organiseert op 22 januari 2025 een bijeenkomst met als thema *Overstappen en zorgplicht*. Het gaat in deze bijeenkomst over allerlei zaken rondom de overgang van po naar vo. Meer informatie kunt u vinden via [deze link](#).

Tenslotte

Het personeel RefSVO hoopt dat ze u met deze nieuwsbrief weer voorzien heeft van de meest belangrijke informatie vanuit het samenwerkingsverband.

Vr. groet,
Namens het team
J. (Johan) Flier

Lectoraat Herbergzaam Onderwijs

Het lectoraat Herbergzaam Onderwijs is er voor leraren in sbo-po-vo-mbo. Wil je op de hoogte blijven, lees dan deze nieuwsbrief. Meld je aan bij onderzoekscentrum@driestar-educatief.nl om de special rechtstreeks in jouw mailbox te ontvangen. De lectoraatspecial zal ongeveer drie keer per jaar verschijnen.

Lectoraatspecial
Nr. 2 - juni 2024

Inleiding

In de eerste nieuwsbrief hebben we je meegenomen in de start van het lectoraat, de gekozen thema's en de samenstelling van de kenniskring. Dit alles in de periode november 2022 tot november 2023. In deze nieuwsbrief geven we een update van het lectoraat in de periode november 2023 tot en met mei 2024.

Motor voor herbergzaam onderwijs lijkt collectieve self-efficacy

De focus van het lectoraat richt zich op de beroepsidentiteit van de leraar ten opzichte van herbergzaam onderwijs. Wat is daarover bekend in de literatuur? We zijn daarin gedoken en ontdekten dat een belangrijke sleutel voor het vormgeven van herbergzaam onderwijs ligt in de mate van collectieve self-efficacy. Voelt de leraar zich deel van een team dat een gedeeld geloof heeft in het gezamenlijke vermogen om acties te organiseren en uit te voeren? Mogelijk ligt hier een aangrijpingspunt om een impuls te geven aan de versterking van herbergzaam onderwijs.

Context van de school en schoolcultuur

Een andere thema dat oplicht uit de literatuur is de context van de school. Deze is voor elke school uniek en verschillend, waardoor de vormgeving van herbergzaam onderwijs een adaptieve aanpak vereist. Ook schoolcultuur is een factor waarmee rekening moet worden gehouden. Te denken valt aan de mate van kwetsbaarheid die leraren durven te tonen, de meer of minder ondersteunende schoolleiding en de openheid in de school.

Onderzoek met de praktijk

De literatuurstudie geeft input voor de uitvoering van de praktische kant van het participatief actieonderzoek. We willen namelijk concrete veranderingen en verbeteringen samen met de praktijk tot stand brengen. In de kenniskring besteden we aandacht aan de volgende vraag: hoe gaan we nu met elkaar aan de slag en hoe zorgen we ervoor dat het onderzoek ook daadwerkelijk een bijdrage levert aan de beroepspraktijk?

Eigen onderwijspraktijk

Elk kenniskringlid werkt in een andere context, namelijk: vo, sbo, mbo, hbo en adviesdiensten. Daar komen verschillende vraagstukken naar boven. Een volgende stap is daarom om (opnieuw) in gesprek te gaan over de vraag in hoeverre de centrale thema's (het lezen van gedrag van leerlingen en de grenzen van herbergzaam onderwijs) en de mate van collectieve self-efficacy worden herkend. We kwamen met enthousiaste verhalen over de gevoerde gesprekken terug, omdat het belang van de thematiek in elke context ondersteund wordt.

Centrale vraagstelling

Zo kunnen we aan de slag met de volgende vraagstelling: 'Hoe kan de collectieve self-efficacy ingezet worden om de kwaliteit van het herbergzaam onderwijs te bevorderen specifiek in het omgaan met externaliserend gedrag?'

Mooi is het om te vermelden dat elk kenniskringlid een eigen 'deelnemersgroep' heeft samengesteld met een uniek vraagstuk. De oplossing voor en antwoorden op het vraagstuk worden onderzocht samen met de onderzoeker. Als het gaat om collectieve self-efficacy is het horen van de stem van alle betrokkenen van groot belang. Vaak is dat niet alleen de leraar, maar ook de stagiaire, de IB-'er, de onderwijsassistente, etc.

Volgende stap (maart 2024-december 2024)

Aan het eind van deze fase willen we uitspraken kunnen doen op de centrale vraagstelling. Ieder kenniskringlid voert gesprekken in de eigen onderzoekscontext. Tijdens elke bijeenkomst brengen we verslag uit over de gevoerde gesprekken. Vervolgens zoeken we naar overeenkomsten en formuleren we voorzichtig nieuwe inzichten, waarop we een 'diagnose' stellen. En daarmee keren we weer terug naar de praktijk. Het is een cyclus die je meerdere keren doorloopt, met terugkerende vragen als: wat is moeilijk, wat werkt er al goed, waarom gaat dat goed en wie zijn erbij betrokken?

Samenstelling kenniskring

Corlien Kraaijenoord kon haar taak als onderzoeker moeilijk combineren met haar taak als orthopedagoog. Om deze reden heeft ze in januari 2024 afscheid genomen. We hebben in Anne van Berkum een waardige vervanger gevonden. Anne is een bekende, hij had ook zijn aandeel in de aanloopfase.

- Leonard Both (RefSvO)
- Matthea Kok (Berséba/SO Randstad)
- Elma Nobel (Hoornbeek)
- Lydia van Hartingsveldt (Driestar educatief)
- Anne van Berkum (KOC)
- Willemieke Reijnoudt (regisseur onderzoekcentrum)
- William Meuleman (projectleider)
- Bram de Munck (tijdelijke senior lector)

Tot slot

Wil je als leraar meer weten of heb je suggesties of vragen aan de kenniskring? Stuur gerust een mail naar w.meuleman@driestar-educatief.nl. Je kunt ook aangeven als je samen wilt werken met het lectoraat aan een onderzoeksvraagstuk uit jouw praktijk.

Benieuwd naar eerder verschenen blogs? Klik [hier](#).

